

Verbinding

Rapportage 2009 • Rotterdam Climate initiative

Samenvatting • juni 2010

In 2009 komt Rotterdam Climate Initiative dichterbij de doelstellingen van 50 procent CO₂-reductie en 100 procent klimaatbestendigheid in 2025, in een economisch welvarende stad. We kunnen dan ook gematigd optimistisch zijn. De klimaatspanningen werpen hun vruchten af: de CO₂-uitstoot is in 2009 lager dan in 2008. Natuurlijk speelt ook de economische recessie hierin een belangrijke rol. Het RCI is een samenwerkingsverband, een netwerkorganisatie van waaruit diverse projecten worden opgestart om de trend van stijgende CO₂-uitstoot te keren. Daarbij zijn resultaten niet altijd vandaag al te vatten in termen van vermeden CO₂-uitstoot. Veel van de inspanningen van nu leiden pas later tot grote effecten. Dat geldt ook voor de inspanningen om Rotterdam voor te bereiden op de gevolgen van de klimaatverandering. Mede door het RCI heeft Rotterdam zich inmiddels internationaal stevig op de kaart gezet op het gebied van klimaat, water en energie.

CO₂-reductie krijgt voet aan de grond

In 2009 begint CO₂-reductie echt te 'landen' in de stad. Bij steeds meer burgers, bedrijven, instellingen en politieke groepen. Men ziet hoe CO₂-reductie-maatregelen bijdragen aan een beter (bedrijfs)leven. Dat is een belangrijke rode draad in dit jaar. Talrijke voorbeelden illustreren hoe partijen bezig zijn om bestaande afspraken te concretiseren.

De aanpak van RCI wordt verbreed

De mitigatie-aanpak van Rotterdam Climate Initiative steelt op de trias energetica:

- Minder energie verbruiken = energie-efficiëntie
- Schone energie uit wind, zon en biomassa = duurzame energie
- Wat we afvangen, kunnen we hergebruiken of opslaan = CO₂-afvang-, transport en -opslag

Naast de mitigatie-aanpak richt Rotterdam zich in het kader van RCI ook op adaptatie:

- Voorbereiden op de onvermijdelijke klimaatverandering

Energie-efficiëntie

In de stad dringen wooncorporaties warmtelekkage terug. Inzet van industriële restwarmte in de woonomgeving komt een wezenlijke stap dichterbij. De gemeente bereidt verduurzaming voor van haar gebouwen door retrofit, te beginnen met zwembaden. De DCMR geeft energiebesparingstips aan

Rotterdamers. En de DCMR verbreedt haar rol van milieutoezichthouder naar energie-adviseur in de utiliteitsbouw.

In de industrie wordt Plant One een proeftuin voor efficiencymaatregelen op de grote bedrijventerreinen, dankzij het netwerk van Deltalinqs. De businesscase voor de Stoompijp wordt uitgewerkt. Deltalinqs Energy Forum faciliteert kennisuitwisseling.

Bedrijven in de haven zien dat energiewinst gelijk staat aan kostenreductie. RCI draagt bij aan een film over de afhandeling van schepen, lobbyt voor walstroom en zet een Clean Shipping Index in de steigers.

Duurzame energie

Wind en zon. Afspraken uit het vorige windenergie-convenant worden overtroffen en vervangen door nieuwe: verdubbeling van de capaciteit in 2020. De nieuwe OV-terminal Rotterdam Centraal zal zonnepanelen in het dak krijgen, zo spreken we af. Biomassa. Rotterdam lobbyt voor betere kansen voor verantwoorde en duurzame biomassa: gunstige financiële randvoorwaarden en bijmengverplichting (vanuit Brussel), en praktische knelpunten waar biomassa-producenten tegenaan lopen. De haven wil de biomass port van Europa worden en brengt in een monitoringsrapport de milieubijdrage van verschillende soorten biomassa in kaart.

Transport. Het op-elkaar-wachten van producenten en gebruikers wordt doorbroken. We brengen aanbieders van brandstof en gebruikers van benzine-, gas- en dieselauto's bij elkaar. In het vrachtvervoer en bij personenwagens. Het programma Stroomstoot koerst naar meer elektrische voertuigen in de stad.

Afvang, transport en opslag van CO₂

In 2009 groeit het enthousiasme van bedrijven en overheid voor CCS. Bedrijven vullen samen het idee van een CO₂-hub in. Tijdens een RCI-inspiratiereis naar Japan slaat het enthousiasme over. Er blijft zorg over de kosten.

Adaptatie

Het programma Rotterdam Climate Proof (RCP) wordt in 2009 onderdeel van RCI. Nu gaat RCI over mitigatie én over adaptatie. Het maakt Rotterdam de eerste stad in Nederland waar het hele

klimaatdossier binnen één organisatie wordt opgepakt.

Kennisontwikkeling, netwerken en zichtbaarheid typeren de adaptatie-werkzaamheden. Ook deze zijn gericht op het verzilveren van economische kansen van het klimaatvraagstuk. RCP heeft vijf aandachtsgebieden: adaptief bouwen, waterveiligheid, stedelijk watersysteem, stadsklimaat en bereikbaarheid. Elk heeft een andere focus: variërend van onderzoek tot profilering op het wereldtoneel. Talrijke buitenlandse delegaties bezoeken Rotterdam. Ook zet RCI met partners een delta-klimaatconferentie op. Dankzij de profilering kiest het Nationaal Water Centrum voor Rotterdam als vestigingslocatie.

2009 en verder

Binnen Rotterdam Climate Initiative verandert in 2009 veel: het programmabureau heeft vanaf 1 januari 2009 een nieuwe programmadirecteur (Wiert Jan de Raaf), een nieuwe voorzitter van de Board (burgemeester Aboutaleb), het ziet wethouder Mark Harbers (Haven, economie en milieu) opstappen en Rik Grashoff (Participatie, Cultuur en Milieu) toetreden, en past Rotterdam Climate Proof succesvol in de organisatie. Met Paula Verhoeven (Programmادirecteur Klimaat gemeente Rotterdam) en Pieter van Essen (projectdirecteur Haven voor het RCI, Havenbedrijf) treden twee nieuwe leden toe tot het MT.

De gemeenteraadsverkiezingen van maart 2010 werpen hun schaduw vooruit. Partijen kleuren duurzaamheid op een eigen manier in, maar de rol van RCI blijft onontbeerlijk. Het nieuw te formeren college zal 30 miljoen euro vrijmaken waaruit de voortzetting van het RCI wordt betaald.

Ook in de buitenwereld gebeurt veel: de klimaattop in Kopenhagen levert weliswaar niet direct de gewenste resultaten op, maar de samenwerking tussen grote steden in 'Cities Act' is inspirerend: op lokaal niveau is veel daadkracht en wens tot samenwerking.

De economische recessie laat zich voelen. Toch heerst over de volle breedte de overtuiging dat investeren in duurzaamheid geen luxe is maar noodzaak.

